závodu neb osobou k tomu zřízenou, ovšem — viz i rozh. čís. 3577 sb. n. s. — osobou způsobilou a spolehlivou. O způsobilosti a spolehlivosti S-ově rozsudek neuvažuje, najmě neprojevuje pochybnosti o tom, že S. byl, třebaže byl úřednickou silou technicky nekvalifikovanou, dosti vyškolený, zapracovaný a důvěryhodný, by mu mohlo býti uloženo dozírati na provedení toho kterého příkazu stěžovatelova, na př. příkazu, by byla způsobem hovícím onomu nařízení odstraněna povrchní pokrývka z určité části lomu, nebo zákazu, by na místě nebezpečném nebylo pracováno. Předpoklad 5. měl by s hlediska oné obhajoby pro úsudky o příčinné souvislosti nehody s nečinností stěžovatelovou a o nedbalosti stěžovatelově význam jen, kdyby bylo — o čemž rozsudek neuvažuje — zjištěno, že by T. nebyl od práce na dotčeném místě upustil ani v případě, že bylo s odstraňováním pokrývky nad místem tím započato, a že stěžovatel i takovou neopatrnost a odvážlivost T-ovu předpokládal, aneb alespoň předpokládati mohl. Předpokladům čís. 2 a čís. 4 — jež takto zbývají jako jediné závažné opory závěru o trestné nečinnosti a nedbalosti stěžovatele — mohlo po případě zabrániti právě řádné přihlížení k opomenuté části obhajoby, jíž byl uplatňován přímý opak toho, co pod čís. 2 a 4 předpokládáno, jež měla jakousi oporu v lístku z 13. června 1931 a jež nemusí býti nutně vyvrácena povšechným tvrzením svědka S-a, že neměl v případě T-ově žádných rozkazů, an onen lístek může svědčiti o opaku. Jelikož podle toho, co řečeno, případné zjištění příkazu tvrzeného opomenutou v rozsudku obhajobou ve spojení s dalším zjištěním, že šlo ve S-ovi o zástupce způsobilého a spolehlivého, bylo by na závadu závěru o trestné nečinnosti a nedbalosti stěžovatelově, týká se vylíčená neúplnost rozsudku skutečností rozhodných a činí rozsudek zmatečným podle čís. 5 § 281 tr. ř. Proto bylo, aniž třeba zabývati se ostatními formálními výtkami stížnosti, podle § 288 čís. 1 tr. ř. a § 5 novely čís. 3 ř. zák. z roku 1878, vyhověti zmateční stížnosti hned v zasedání neveřejném a uznati, jak se stalo.

Čís. 4519.

Odvolal-li obžalovaný při hlavním přelíčení před porotním soudem původní obhajobu a doznání z předběžného řízení, není třeba, aby soud okolnosti tvrzené v původním doznání obžalovaného dal zjišťovati v otázkách porotcům.

Místo trestu smrti lze při použití § 92 tr. zák. uložiti jen trest káznice na 15 roků.

(Rozh. z 5. listopadu 1932, Zm III 352/32.)

Nejvyšší soud v trestní věci proti M. S., obžalované ze zločinu vraždy a loupeže, po veřejném líčení o zmateční stížnosti obhájce, vynesl rozsudek, jímž zmateční stížnost, pokud věcným poukazem uplatňovala důvod zmatečnosti podle § 29 čís. 4 por. nov., zamítl, jinak ji odmítl. Z důvodu zmatečnosti uvedeného v § 385 čís. 2 tr. ř. zrušil nejvyšší soud z povinnosti úřední rozsudek porotního soudu ve výroku o hlavním trestu a odsoudil obžalovanou M. S. podle § 278 tr. zák. s použitím § 92 tr. zák. k trestu káznice na patnáct let.

Z důvodů:

Obhájce obžalované napadá rozsudek porotního soudu jednak z důvodu, že nebylo vyhověno jeho návrhu, aby porotcům byla dána právní otázka na zločin podle § 281 odst. 1 tr. zák., tedy z důvodu zmatečnosti podle § 29 čís. 4 por. nov., jednak z důvodu zmatečnosti podle § 385 čís. 1 b) tr. ř. Výtku formálního zmatku podle § 29 čís. 4 por. nov. odůvodňuje stěžovatel tím, že porotní soud neprávem odepřel dáti porotcům právní otázku ve smyslu prvního odstavce § 281 tr. zák. S poukazem k tomu, že při hlavním líčení bylo přečteno původní doznání obžalované, podle něhož spáchala čin v rozčilení z hádky s poškozeným, a že toto doznání bylo i opakováno vyslechnutými svědky četnickými strážmistry J. V. a V. Š., před nimiž obžalovaná totéž doznání učinila a že svědkyně J. B. potvrdila, že v kritické době slyšela křik z bytu poškozeného, a s poukazem na další okolnosti, že obžalovaná byla poškozeným přijata do služby s tím, že poškozený pro případ smrti učiní opatření ve prospěch obžalované tak, že jí buď odkáže dům anebo vkladní knížku, — že se pak poškozený zdráhal tento slib splniti a že proto povstala hádka mezi ním a obžalovanou; že poškozený byl skoupý a surový člověk, který se hněval s členy své rodiny; že stále vydržoval u sebe ženy, které ho právě pro tyto jeho špatné vlastnosti za krátký čas opouštěly — dovozuje, že tyto okolnosti byly příčinou hádky obžalované s poškozeným v kritické době a že tedy byl důvod, aby navrhovaná otázka byla porotcům dána. Zmateční stížnost jest bezpodstatná. Obžalovaná učinila sice v přípravném řízení doznání před četnickými strážmistry J. V. a V. Š., jak též při hlavním líčení potvrdili, a to v tom smyslu, že poškozeného v hádce s ním usmrtila. Toto doznání učinila obžalovaná i u vyšetřujícího soudce; při hlavním líčení před porotním soudem však doznání to úplně odvolala jako nepravdivé a hájila se zcela jiným způsobem, popírajíc úplně spáchání činu a tvrdíc, že poškozeného usmrtili dva neznámí muži, kteří vnikli do jeho bytu. Při této nové obhajobě setrvala i po konfrontaci s jmenovanými svědky. Při činu svědků nebylo. Svědkyně J. B. bydlící v sousedství poškozeného jen udala, že kritického dne po 4. hodině odpolední, když na půdě sušila prádlo, slyšela z domu poškozeného silné hlasy a v nich že poznala hlas obžalované. Co obžalovaná mluvila, svědkyně nemohla zjistiti. Hlas poškozeného svědkyně neslyšela. Jinak o činu samém nemohla svědkyně nic udati. Při tomto stavu věci, zvláště vzhledem k tomu, že obžalovaná změnila svoji původní obhajobu a doznání v předběžném řízení prohlásila za nepravdivé, nebylo důvodu, aby soud okolnosti tvrzené v původním doznání obžalované dal zjišťovati v skutkových otázkách porotcům, což ostatně ani obhájce nenavrhoval a také ani ve zmateční stížnosti nevytýká; tím méně bylo důvodu pro to, aby byla dána porotcům právní otázka ve smyslu § 281 tr. zák., pro niž jinak ani výsledky hlavního líčení, ani skutkový stav zjištěný kladnou odpovědí porotců na skutkové otázky nedávají podkladu. Porotní soud, odepřev dáti navrhovanou otázku, nijak neporušil předpis § 11 por. nov. Zmateční stížnost v té části bylo proto podle 1. odstavce § 36 por. nov. zamítnouti. Přezkoumav věc shledal nejvyšší soud, že porotní soud vyměřil trest podle § 278 tr. zák. a, použiv ustanovení § 92 tr. zák. uložil

obžalované trest doživotní káznice, ač správně měl vysloviti trest káznice 15 roků, neboť podle § 91 věty druhé tr. zák. má býti trest smrti při použití tohoto místa zákona přeměněn v doživotní káznici a podle § 92 odst. II. tr. zák. nesmí při použití tohoto místa zákona býti při trestu smrti vysloven trest mírnější než patnáctiletá káznice. Poněvadž podle § 22 tr. zák. nejdelší trvání dočasného trestu káznice jest omezeno na 15 roků, plyne ze srovnání §§ 91 a 92 tr. zák., že na místě trestu smrti může býti při použití § 92 tr. zák. vysloven jen trest patnáctileté káznice. Porotní soud tedy při výměře hlavního trestu nezachoval trestní sazbu ustanovenou v zákoně, což se stalo v neprospěch obžalované. Proto nejvyšší soud vzhledem k předpisu posledního odstavce § 385 tr. ř. zrušil z povinnosti úřední rozsudek v té části jako zmatečný podle 2. bodu § 385 tr. ř. a vyslovil trest uvedený ve výrokové části tohoto rozsudku.

Čís. 4520.

Okolnosť, že náhradný súkromný žalobca prevzal zastúpenie obžaloby po uplynutí lehoty § 42 odst. I. tr. p., nezakladá dôvod zmätočnosti podľa § 385 čís. 1 c) tr. p., lež je len formálnym zmätkom podľa § 384 čís. 11 tr. p.; neľze k nemu hľadeť z úradnej povinnosti, ak bol obžalovaný sprostený obžaloby.

(Rozh. z 5. novembra 1932, Zm III 391/32.)

N a j v y š š í s ú d v trestnej veci proti A. S. a spol. pre zločin ťažkého ublíženia na tele vo verejnom zasedaní senátu zmätočnú sťažnosť náhradného súkromného obžalobcu odmietol.

Z d ô v o d o v:

Krajský súd oslobodil obžalovaných na základe bodu 2 § 326 tr. p., lebo nepovažoval za dokázané, že obžalovaní spáchali čin im za vinu kladený. Následkom odvolania náhradného súkromného obžalobcu čo do viny vrchný súd preskúmal rozsudok súdu prvej stolice a potvrdil ho s doplnením, že sa oslobodzujúci výrok zakladá aj na bode 4 § 326 tr. p. Toto doplnenie odôvodňuje odvolací súd tým, že je tu vraj dôvod zmätočnosti podľa bodu 1 c) § 385 tr. p., lebo náhradný súkromný obžalobca prevzal zastúpenie obžaloby po uplynutí 8 dňovej v § 42 tr. p. stanovenej lehoty, tedy opozdene.

Najvyšší súd považuje uvedené doplnenie rozsudku súdu prvej stolice za nezákonné. Dôvod zmätočnosti podľa bodu 1 c) § 385 tr. p. je tu, keď sa vyskytuje dôvod vylučujúci príčetnosť, trestnosť, alebo zavedenie trestného pokračovania, — stanovený v materiálnom trestnom zákone. Dôvod, na ktorý sa odvoláva vrchný súd, sem nepatrí. Uvedený dôvod zakladá ten dôvod formálnej zmätočnosti, stanovený v bode 11. § 384 tr. p., že rozsudok bol vynesený bez zákonitej obžaloby. Na tento dôvod zmätočnosti treba hľadeť podľa posl. odst. § 384 tr. p. z povinnosti úradnej len vtedy, keď súd ustálil vinu obžalovaného bez zákonitej obžaloby. Poneváč však v tomto prípade krajský súd oslobodil obžalova-